

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. év november hó 16. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntetőügyben a legfőbb ügyész által törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslatot elbírálva megállapítja, hogy a Mátészalkai Városi Bíróság 4.Bk.271/2009/2. számú, 1 (egy) év 6 (hat) hónapi börtönbüntetést tárgyalás mellőzésével kiszabó végzése eljárásjogi okból törvénytört.

A jogorvoslati eljárás során felmerült 3.000 (háromezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Mátészalkai Városi Bíróság a 2009. szeptember 4-én - tárgyalás mellőzésével - meghozott és 2009. október 26-án jogerős 4.Bk.271/2009/2. számú végzésével a terhelttel szemben

- 7 rb. csalás büntette (Btk. 318. § (1) bek., (2) bek. c) pont, (4) bek. b) pont),
- 21 rb. csalás vétsége (Btk. 318. § (1) bek., (2) bek. c) pont) és
- 1 rb. folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276. §)

miatt halmazati büntetésül 1 év 6 hónapi - végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetést és 200.000 Ft pénzmellékbüntetést szabott ki. Kötelezte továbbá kártérítés és

törvényes kamat magánfelek részére történő, valamint azzal összefüggő illeték megfizetésére.

A bíróság jogerős - a Be. 547. § (4) bekezdése alapján indokolt - határozatában megállapított tényállás lényege a következő.

A terhelt 10 év óta redőnykészítéssel foglalkozott, azonban ehhez hatósági engedélyt nem kért, így vállalkozói igazolvánnyal, cégjegyzék-számmal nem rendelkezett, csupán saját nevére szóló adószáma volt. Ennek ellenére - tevékenységének hitelesebbé tétele érdekében - készíttetett egy bélyegzőt, melyen magát redőnykészítőként tüntette fel, s azon egy nem létező adószámot szerepeltetett.

2007. és 2008. évben a bélyegző felhasználásával 28 alkalommal 27 sértettől - egy sértett esetében 1 hónapon belül kétszer - megrendelést vett fel. Nyílászáró, redőny, relaxa elkészítését vállalta és megállapodásonként 5.000 és 170.000 Ft közötti összegű előleget átvett. A vállalt munkát nem végezte el, az előlegeket nem adta vissza. A sértetteket csalárd magatartásával tévedésbe ejtette, és a vissza nem fizetett előleggel egyező összegű kárt okozott.

Az eljáró bíróság által - a végzés indokolása szerint - alkalmazott jogszabályok, egyebek mellett a Btk. 43. § a) pontja, Be. 544. §, 545. §, 547. § és 548. §.

A bíróság jogerős határozata ellen a Legfőbb Ügyész BF.1897/2010. számon - a Be. 431. §-a alapján, a 436. §-ra hivatkozva - törvényesség érdekében jogorvoslati indítványt jelentett be, törvénysértés megállapítása mellett hatályon kívül helyezés és a törvénynek megfelelő döntés meghozatala érdekében.

Indokai szerint a jogerős határozat törvénysértő, mert a Be. 544. §-ának (2) bekezdése alapján tárgyalás mellőzésével egy évet meghaladó szabadságvesztés nem szabható ki.

A jogorvoslati indítvány a következők szerint alapos.

A törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat rendkívüli jogorvoslat; a Be. 432. §-a alapján bejelentése határidőhöz nem kötött, viszont a Be. 431. §-a alapján kizárólag a Legfőbb Ügyész indítványozhatja a bíróság jogerős és törvénysértő határozata ellen, feltéve ha a jogerős határozat más jogorvoslattal nem támadható.

A Be. 544. §-ának (2) bekezdése alapján - amit egyébként a jogerős határozat indokolása alkalmazott jogszabályként feltüntet - tárgyalás mellőzésével egy évet meghaladó szabadságvesztés nem

szabható ki. Ezért a jogerős határozat 1 év 6 hónapi börtönbüntetést kiszabó rendelkezése törvénysértő.

A jogerős határozat e törvénysértésének orvoslása a Be. más rendkívüli jogorvoslatra (perújításra, felülvizsgálatra), vagy a XXIX. Fejezete szerinti különleges eljárásra vonatkozó rendelkezései értelmében kizárt. Következésképpen a jogerős határozat más jogorvoslattal nem támadható.

A Legfelsőbb Bíróság - a Legfőbb Ügyész egyébként alapos jogorvoslati indítványa kapcsán - rámutat azonban arra, hogy az alapügyben kiszabott szabadságvesztés neme, tartama (ugyanígy végrehajtásának felfüggesztése sem) nem sért büntető anyagi jogszabályt. Jelen ügyben a törvénysértést az jelenti, hogy az adott tartamú szabadságvesztés kiszabása a Be. XXVII. Fejezete szerinti eljárásban - tárgyalás mellőzésével - történt.

A Be. 437. §-a szerint pedig a Legfelsőbb Bíróságnak, amennyiben a törvénysértést megállapította, valójában háromféle döntési jogköre van. A törvény ugyanis nem kötelezi a kiszabott büntetés enyhítésére.

Ha megítélése szerint helye van enyhébb büntetésnek, akkor ezt maga kiszabhatja, a megtámadott határozatot megváltoztathatja, vagy ennek érdekében hatályon kívül helyezheti. Utóbbi esetben a megismételt eljárásban a bíróság sem köteles enyhébb büntetést kiszabni, csupán súlyosabbat nem szabhat ki.

Ha viszont a Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint a kiszabott büntetés megfelelő mértékű és (mint jelen esetben) nem sért büntető anyagi jogszabályt, akkor - értelemszerűen - nem indokolt a hatályon kívül helyezés, s ezáltal a döntési jogkör továbbadása. Ez esetben a Be. 437. § zárófordulata alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogorvoslatra okot adó törvénysértés megállapítására szorítkozhat. Jelen ügyben erről van szó.

Ekként a Legfelsőbb Bíróság a Be. 436. §-a és 437. §-a alapján megállapította, hogy a megtámadott határozat - eljárásjogi okból - törvénysértő; a jogorvoslati eljárás során felmerült bűnügyi költségről pedig a Be. 438. §-a alapján rendelkezett.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja.

Budapest, 2010. november 16.

*Dr. Akáczt József s.k. a tanács elnöke, Dr. Márki Zoltán s.k. előadó
bíró, Dr. Demeter Ferencné s.k. bíró*

A kiadmány hitelél:

*bíróági tisztviselő
N-né TH*